

[Hvidberg.]

stort, og der er en uhyre mængde arbejde forbundet med at sidde i budgetudvalget og i udvalget for byens udvidelse og bebyggelse, som tilsammen kræver megen tid af de pågældende udvalgsmedlemmer. Det synes da klart, at den tid, man lægger beslag på disse udvalgsmedlemmer, er så lang, at det efterhånden er ved at blive, hvad jeg vil kalde for en heldagsbeskæftigelse. I hvert fald er det et overvældende arbejde i forbindelse med beskæftigelse til anden side — det hører man stadig, når man taler med byrådsmedlemmer derovre fra.

Dertil kommer, at borgmesteren i flere henseender må siges at være ganske overbebyrdet og i høj grad trænger til en aflastning. Man kan sammenligne det hele med en stor forretning, et millionforetagende. Det kan ikke i længden blive ved at nøjes med en direktør.

Når der nu tales om, at hvor man har en magistrat, vil de almindelige byrådsmedlemmer ikke få så megen indflydelse, ikke få nok at bestille, ligesom blive skubbet ud og sat til side, må man heroverfor gøre gældende, at det dog også kan medføre den fordel, at når der bliver mindre at bestille for de almindelige byrådsmedlemmer, så vil det være lettere i det lange løb at finde kvalificerede folk, som tør påtage sig hvervet som byrådsmedlem. Det gælder både den konservative og den socialdemokratiske gruppe. Hvis arbejdet for de almindelige byrådsmedlemmer efterhånden bliver så stort, at de ikke kan overskue det, men føler sig afmægtige overfor det, vil der være mennesker, som undslår sig for at blive medlemmer af byrådene, skønt de måske ellers netop var egnede dertil. Det synes jeg også man må betænke.

Nu har man sagt her i dag, at det ikke er nogen demokratisk foranstaltning, man er ved at foretage; det var også det ærede medlem hr. Aksel Møllers postulat, at denne ordning fjernede os fra folkestyret. Derimod kan man jo anføre, at det dog i virkeligheden er en meget demokratisk ordning, for hvis man ikke gennemfører den, vil det efterhånden blive således, at byrådshvervet bliver et overfladisk hverv, ganske simpelt fordi det slet ikke er muligt at komme tilbunds i arbejdet, og efterhånden havner man så netop i embedsmandsstyre og bureaukratisme.

Man siger så, at magistratsmedlemmerne bliver en slags embedsmænd, og at vi derved kommer ind i et embedsmandsstyre. Men der er den store forskel mellem embedsmænd og magistratsmedlemmer, at de

sidste vælges for 4 år ad gangen af vælgerfolket og derfor til enhver tid løber den risiko at blive udskiftet, hvis man ikke er tilfreds med deres arbejde.

Jeg kan derfor ikke se andet, end at jeg må anbefale ordningen som en nødvendig udvej. Jeg vil også gerne gøre opmærksom på, at når man i Aarhus ønsker denne ordning, er det efter meget grundige og lange overvejelser af spørgsmålet. Man er nu nået til denne løsning, og det forekommer mig, at Jyllands hovedstad som den store og driftige by, den er, dog må have så megen selvstændighed, at den kan bestemme over sin egen styreform; og når den mener, at det rigtigste er at få indført en magistrat, forekommer det mig, at vi her må ønske den til lykke med det og håbe på, at byen må komme ind i en fortsat lykkelig udvikling også under denne styreform.

I virkeligheden åbner denne debat et meget videre perspektiv, for problemet eksisterer også for rigsdagen. Efterhånden som der her på rigsdagen ophobes en uhyre mængde meget indviklede lovforslag, bliver det også for os rigsdagsmedlemmer meget svært at bevare en livsstilling ved siden af denne gerning, hvis vi vil øve indflydelse på dette sted. Og så er der jo i virkeligheden kun den udvej, at man enten indskrænker lovforslagenes mængde og forenkler det hele, eller at man af rigsdagsmændene danner en ny klasse af embedsmænd, som er lønnet således, at de virkelig kan leve af det. Det er et problem, vi ikke skal komme ind på nu; det er et farligt og vanskeligt problem, men i virkeligheden lever rigsdagen på forkerede forudsætninger, forudsætninger, som er 100 år gamle, og som ikke længere er tilstede. Det burde man måske også engang overveje. Men når de nu i byen Aarhus efter deres overvejelser har fundet en løsning på deres problem, som de nu ønsker gennemført, vil jeg i alt fald for mit vedkommende ønske dem lykke dertil og håbe, at de må få glæde og udbytte af deres nye ordning.

Edel Saunte: Det er det ærede medlem hr. Aksel Møllers udtalelser om Københavns magistrat, der kalder mig frem. Jeg forstår ikke rigtig, hvorledes en borgmester fra en by, der har så nært samarbejde med Københavns kommune, kan tillade sig at fremkomme med udtalelser, der er i den grad vildledende for det høje ting. Københavns magistratsform er ingenlunde udemokratisk. Efter forfatningen af 1938 har borgerrepræsentationen ganske samme stilling som rigsdagen; så er rigsdagen altså også udemokratisk. Vi har det nærmeste